YLEISSUUNNITELMASELOSTUS

MUHOKSEN KUNTA

PONKILAN URHEILUALUE
YLEISSUUNNITELMA

3.11.2026

SWECO FINLAND OY

TURKU

Muutoslista

					VALMIS
					KOMMENTEILLE
					LUONNOS
MUUTOS	PÄIVÄYS	HYVÄKSYNYT	TARKASTANUT	LAATINUT	HUOMAUTUS

Sweco Finland Oy

www.sweco.fi
etunimi.sukunimi@sweco.fi
puh. 0207 393 000

Y-tunnus 2661738-3

Sisällysluettelo

1 Suunnittelualue **3**
1.1 Kaavoitus ja liittyminen ympäristöön 4
1.2 Nykytila ja kehittämistarpeet 5
1.3 Maaperä ja rakennettavuus 7
1.4 Maastonmuotoilu ja massojen käsittely 8
1.5 Maisema, kulttuuriympäristö ja luontoarvot 8

2 Suunnittelualueen toiminnot **9**
2.1 Yleisurheilukenttä ja jalkapallon tekonurmikenttä 9
2.2 Pesäpallokenttä 10
2.3 Luonnonnurmikenttä ja heittolajien suorituspaikat 11
2.4 Monitoimikenttä 12
2.5 Beach volley -kentät 13
2.6 Tenniskentät 13
2.7 Ulkokuntoilu- ja oleskelualueet 13
2.8 Pesäpallokatsomot sekä pukukoppi- ja huoltorakennus 14
2.9 Välinevarasto 15
2.10 Pysäköinti- ja pyöräpysäköinti 15

3 Kuivatus ja hulevesien hallinta **16**
3.1 Yleisurheilu- ja tekonurmikentän kuivatus 16
3.2 Pesäpallokentän kuivatus 16
3.3 Muiden liikunta-alueiden kuivatus 16
3.4 Hulevesien johtaminen ja hallinta 17
3.5 Rakentamisen aikaiset hulevedet 17

4 Liikenne ja kulkuyhteydet **17**
4.1 Ajoneuvoliikenne ja saapuminen alueelle 17
4.1 Jalankulku ja pyöräily 18
4.2 Huolto- ja pelastusliikenne 18

5 Pohjanvahvistukset **19**

6 Sähkönjakelu ja valaistus **19**

7 Esteettömyys ja saavutettavuus **21**

8 Talvikäyttö ja ylläpito **21**
8.1 Kaukalo ja vapaaluistelualueet 22
8.2 Hiihtoreitit 22
8.3 Jääreitit ja yhteys Muhossaareen 23
8.4 Lumitilat 23

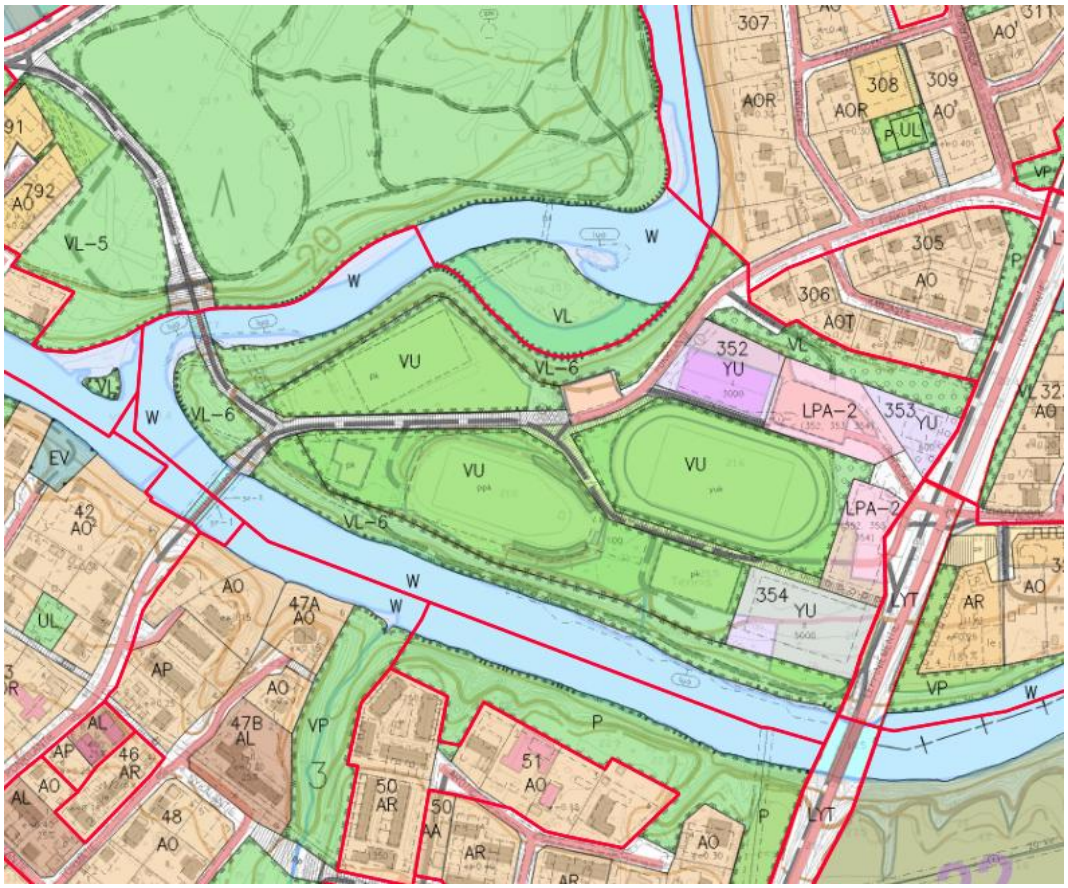
1 SUUNNITTELUALUE

Ponkilan urheilualue sijaitsee Muhoksen keskustan läheisyydessä Muhosjoen varrella. Alue on Muhoksen keskeinen liikunta-, virkistys- ja tapahtumaympäristö, joka liittyy ympäröivään virkistysalue- ja reittiverkostoon. Suunnittelualueen rajaus ja liittyminen ympäröiviin alueisiin on esitetty yleissuunnitelmapiirustuksissa.

Yleissuunnitelman tavoitteena on muodostaa Ponkilan urheilualueen kehittämiselle toiminnallinen ja tekninen kokonaisratkaisu. Suunnitelmassa yhteensovitetaan alueen liikuntapaikat, rakennukset, katsomot, kulkuyhteydet, pysäköinti, huolto, tekniset järjestelmät sekä virkistys- ja oleskelualueet. Suunnittelussa huomioidaan alueen ympärivuotinen käyttö, eri käyttäjäryhmien tarpeet, turvallisuus, esteettömyys, kunnossapito, tapahtumakäyttö ja vaiheittainen toteuttaminen.

Yleissuunnitelmaan sisältyvät kesä- ja talvikauden suunnitelmat. Kesäsuunnitelmassa esitetään liikunta-, virkistys- ja oleskelutoimintojen sijoittuminen sekä niitä palvelevat yhteydet ja rakenteet. Talvisuunnitelmassa esitetään alueen talviaikaiset käyttötavat, reitit, jääalueet, kunnossapidon yhteydet ja lumitilat. Suunnitelmaratkaisut on sovitettu yhteen siten, että eri vuodenaikojen käyttö ja ylläpito muodostavat toimivan kokonaisuuden.

Tämä yleissuunnitelma toimii alueen jatkosuunnittelun, vaiheistamisen ja kustannusarvioinnin lähtökohtana. Suunnitelmassa esitetyt toimintojen sijainnit, tilavaraukset ja tekniset periaatteet ovat yleissuunnitelmatasoisia. Rakenteiden yksityiskohtainen mitoitus, rakennustavat, varusteet ja tekniset ratkaisut määritetään myöhemmässä rakennus- ja toteutussuunnittelussa tarvittavien tutkimusten, selvitysten ja viranomaisyhteistyön perusteella.

Kirkonkylän asemakaava.

1.1 Kaavoitus ja liittyminen ympäristöön

Ponkilan urheilualue sijoittuu Muhoksen keskustaajaman pohjoispuolelle ja liittyy osaksi laajempaa virkistys-, liikunta- ja viheralueverkostoa. Aluetta rajaa etelässä Muhosjoki, luoteessa Muhosjoen sivuhaara, idässä Leppiniementie ja koillisessa pientaloalue.

Suunnittelualueella on voimassa Muhoksen kirkonkylän osayleiskaava 2030, jossa alue on osoitettu pääosin urheilu- ja virkistyspalvelujen alueeksi. Ponkilan urheilualueelle on lisäksi laadittu Kirkonkylän asemakaavan muutos korttelissa 352. Asemakaavan muutos on hyväksytty Muhoksen kunnanvaltuustossa 31.3.2025 § 11. Asemakaavan lainvoimaisuus ja voimaantulopäivä tarkistetaan ennen rakennussuunnittelun käynnistämistä.

Yleissuunnitelman ratkaisut on sovitettu asemakaavassa osoitettuihin urheilu-, virkistys-, pysäköinti-, rakennus- ja kulkuyhteysvarauksiin. Jatkosuunnittelussa huomioidaan erityisesti Muhosjoen rantatörmän ja rantaluhdan säilyttämistä, Ponkilan sillan suojelua, olemassa olevan puuston säilyttämistä sekä uudisrakentamisen maisemaan sovittamista koskevat kaavamääräykset. Alueelle sijoittuvat uudet toiminnot toteutetaan pääosin nykyisen urheilualueen yhteyteen. Yleissuunnitelmalla ei muodosteta irrallista uutta liikunta-aluetta, vaan uudistetaan ja täydennetään olemassa olevaa kokonaisuutta.

1.2 Nykytila ja kehittämistarpeet

Ponkilan urheilualue on rakentunut vaiheittain, ja alueella on jo nykyisin monipuolisesti liikunta-, virkistys- ja tapahtumatoimintoja. Kentät, yleisurheilun suorituspaikat, katsomot, rakennukset, kulkuyhteydet, huoltoalueet ja pysäköintijärjestelyt muodostavat laajan mutta osittain hajanaisen kokonaisuuden. Useat alueen liikuntapaikat ja rakenteet ovat lähestymässä teknisen käyttöikänsä loppua tai eivät enää vastaa nykyisiä toiminnallisia, turvallisuuteen liittyviä ja teknisiä tavoitteita. Alueen kehittäminen edellyttää sekä nykyisten rakenteiden peruskorjaamista että toimintojen kokonaisvaltaisempaa uudelleenjärjestelyä.

Yleisurheilukentän ja jalkapallon tekonurmikentän alueella on havaittu routimista ja painumia. Hienoainesta on noussut tekonurmipinnan läpi, mikä viittaa puutteisiin kentän nykyisissä rakennekerroksissa ja kuivatuksessa. Jalkapallokentän nykyinen mitoitus ja sitä ympäröivät turva-alueet eivät kaikilta osin vastaa tavoiteltuja lajivaatimuksia. Myös juoksurata ja yleisurheilun suorituspaikat tarvitsevat uudistamista, jotta kokonaisuus palvelisi nykyistä paremmin harjoittelua, kilpailutoimintaa, koululiikuntaa ja eri käyttäjäryhmiä.

Pesäpallokentän toiminnallinen perusratkaisu on säilytettävissä, mutta kenttäalueen mitoitusta, turva-alueita, pintarakenteita, katsomoita sekä pelaajia, toimitsijoita ja yleisöä palvelevia tiloja on tarpeen kehittää. Kentän nykyiset puurakenteiset katsomot on rakennettu maavallien päälle. Katsomoiden rakenteellisesta kunnosta, perustamistavasta ja jäljellä olevasta käyttöiästä ei ole käytettävissä kattavia tutkimustietoja. Katsomoille tehdään rakenteellinen kuntotutkimus ennen niiden säilyttämistä, korjaamista, osittaista hyödyntämistä tai purkamista koskevaa päätöksentekoa. Pesäpallokentän yhteyteen suunniteltavalla uudella pääkatsomo-, pukuhuone- ja huoltorakennuksella parannetaan kentän tapahtumakäyttöä, käyttäjäpalveluja, varastointia ja ympärivuotista käyttöä.

Alueen kehittämisen tavoitteena on parantaa nykyisten liikuntaolosuhteiden laatua, turvallisuutta, saavutettavuutta ja kunnossapidettävyyttä sekä muodostaa Ponkilan urheilualueesta nykyistä selkeämmin hahmotettava ja monipuolisempi kokonaisuus. Perinteisten kenttälajien rinnalle lisätään omaehtoista liikkumista, ulkokuntoilua, leikkiä, oheisharjoittelua, oleskelua ja uusia palloilulajeja palvelevia toimintoja. Tavoitteena on, että alue palvelee mahdollisimman laajasti eri-ikäisiä käyttäjiä, urheiluseuroja, kouluja, päiväkoteja, perheitä, tapahtumajärjestäjiä ja itsenäisesti liikkuvia kuntalaisia.

Talviliikunnan olosuhteiden kehittäminen ja eri vuodenaikojen käytön yhteensovittaminen ovat keskeinen osa kokonaisuutta. Luistelun ensisijaiseksi sijoituspaikaksi osoitetaan erillinen monitoimikenttä, joka palvelee talvikaudella kaukalon sijoituspaikkana ja kesäkaudella muunneltavana monipelialueena. Ratkaisulla vähennetään jalkapallon tekonurmipintaan ja kenttärakenteisiin kohdistuvaa talviaikaista rasitusta sekä ehkäistään jäädyttämisen aiheuttamaa routimista ja mekaanista kulumista. Tekonurmikentän mahdollista jäädyttämistä voidaan tarkastella ainoastaan täydentävänä vaihtoehtona, mikäli sen vaikutukset kentän pintaan, rakenteisiin, kuivatukseen ja käyttöikään voidaan hyväksyttävästi hallita. Talvikäyttöä täydentävät vapaaluistelualueet sekä hiihtoreitit, jotka sovitetaan yhteen alueen muiden toimintojen ja Muhossaaren reitistön kanssa.

Vuonna 2016 laaditussa Ponkilan urheilualueen liikenteen ja ympäristön yleissuunnitelmassa keskeisiksi kehittämistarpeiksi tunnistettiin alueen sisääntulon ja toimintojen selkeyttäminen, jalankulun, pyöräilyn ja ajoneuvoliikenteen järjestelyjen parantaminen sekä toimintojen kokoaminen nykyistä yhtenäisemmäksi kokonaisuudeksi. Selvityksessä kiinnitettiin huomiota myös pysäköintiin, huoltoajoon, opastukseen sekä alueen maisemalliseen jäsentymiseen. Aikaisemman selvityksen havaintoja on hyödynnetty tämän yleissuunnitelman tausta-aineistona, mutta tietoja ei ole tulkittu sellaisinaan vuoden 2026 nykytilatiedoiksi. Nykyisten rakenteiden ja teknisten järjestelmien kunto, kapasiteetti, käyttökelpoisuus ja tarkka sijainti tarkistetaan ennen rakennussuunnittelua.

Yleissuunnitelmassa esitettyjä keskeisiä kehittämistoimenpiteitä ovat:

- yleisurheilukentän, juoksuradan ja suorituspaikkojen uudistaminen
- jalkapallon tekonurmikentän suurentaminen sekä kentän rakennekerrosten, kuivatuksen ja turva-alueiden parantaminen
- pesäpallokentän suurentaminen ja uudistaminen
- pesäpallokentän pääkatsomo-, pukuhuone- ja huoltorakennuksen toteuttaminen sekä kentän sivukatsomoiden uudistaminen
- luonnonnurmikentän säilyttäminen ja sen yhteyteen sijoitettavien harjoitus- ja heittolajialueiden kehittäminen
- beach volley -kenttien peruskorjaaminen ja tenniskenttien kunnostustarpeen tarkistaminen
- ympärivuotista käyttöä palvelevan monitoimikentän toteuttaminen
- ulkokuntoilu-, leikki-, oleskelu- ja oheisharjoittelutoimintojen lisääminen
- toimitsija-, varasto- ja huoltotilojen kehittäminen
- jalankulun, pyöräilyn, huoltoliikenteen, pysäköinnin ja pyöräpysäköinnin selkeyttäminen

- luistelualueiden uudelleenjärjestely sekä hiihtoreittien lisääminen ja yhteensovittaminen Muhossaaren reitistön kanssa
- alueen kesä- ja talvikäytön sekä vaiheittaisen toteuttamisen yhteensovittaminen.

Kunkin liikuntapaikan, rakennuksen ja teknisen järjestelmän lopulliset rakenteet ja toteutustoimenpiteet määritetään rakennussuunnitteluvaiheessa tehtävien tutkimusten, kuntoselvitysten, käyttötavoitteiden ja teknisten vaatimusten perusteella. Suunnittelussa huomioidaan eri toimintojen samanaikainen käyttö, käyttöturvallisuus, esteettömyys, kunnossapito, huolto- ja pelastusliikenne sekä tapahtumien järjestämisen tarpeet.

Alueen kehittämisessä säilytetään olemassa olevaa luonnonympäristöä ja hyväkuntoista puustoa mahdollisimman laajasti. Erityisesti Muhosjoen rantavyöhykkeen kasvillisuus, luonnon monimuotoisuus, viheryhteydet ja maisemalliset arvot huomioidaan toimintojen sijoittelussa ja jatkosuunnittelussa. Vuonna 2024 laaditussa Ponkilan luontoselvityksessä tunnistetut luontokohteet, maisemallisesti arvokkaat puut ja kolopuut otetaan suunnittelun lähtökohdiksi. Tarkemmat säilyttämis-, suojaus- ja lieventämistoimenpiteet määritetään luontoselvityksen, asemakaavan määräysten sekä rakennussuunnittelun yhteydessä mahdollisesti tehtävien tarkentavien selvitysten perusteella.

1.3 Maaperä ja rakennettavuus

Asemakaavoituksen yhteydessä käytettyjen maaperätietojen perusteella suunnittelualueen pintamaalaji on pääosin karkeaa hietaa. Alue sijoittuu Muhos-muodostuman alueelle, jossa kallioperän päällä voi olla paksuja maakerroksia. Alueen yksityiskohtaisista maaperä-, pohjavesi- ja rakennettavuusolosuhteista ei kuitenkaan ole käytettävissä koko suunnittelualuetta kattavia tutkimustietoja.

Asemakaavoituksen yhteydessä otetuissa maanäytteissä on havaittu potentiaalista hapanta sulfaattimaata yhden näytteenottopisteen 3,0–4,0 metrin syvyydessä. Happamien sulfaattimaiden esiintyminen, laajuus ja korkeustaso selvitetään rakennuspaikka- ja toteutusvaihekohtaisesti ennen rakentamista. Happamoitumisriski huomioidaan kaivutöissä, kuivatuksessa, massanvaihdoissa, maa-ainesten välivarastoinnissa ja loppusijoituksessa.

Suunnittelualueen maaperä-, pohjavesi- ja rakennettavuusolosuhteet selvitetään ennen rakennussuunnittelua riittävillä pohjatutkimuksilla. Tutkimuksilla selvitetään muun muassa maakerrosten paksuus ja laatu, kantavan pohjamaan sijainti, mahdolliset pehmeiköt, routivuus sekä pohja- ja orsiveden esiintyminen.

Olemassa olevien kenttien rakennekerrosten paksuus, laatu ja käyttökelpoisuus selvitetään koekuopilla tai muilla soveltuvilla tutkimuksilla. Samalla tarkistetaan nykyisten salaojien, kaivojen ja hulevesijärjestelmien sijainti, korkeusasema, kunto ja toimintakyky.

Jalkapallon tekonurmikentän ja yleisurheilukentän alustavissa rakenneleikkauksissa on varauduttu noin metrin paksuisiin rakennekerroksiin sekä vaahtolasikevennyksen käyttöön. Alustavalla ratkaisulla varaudutaan alueen maaperän routivuuteen ja Muhoksen maantieteellisen sijainnin edellyttämään routasuojaukseen sekä pyritään varmistamaan

kenttärakenteiden pitkäaikainen tasaisuus ja toimintavarmuus. Vaahtolasikevennyksen lisäksi voidaan tarvittaessa käyttää eristelevyjä rakenteen lisälämmöneristyksenä tai vaihtoehtoisena routasuojausratkaisuna, mikäli ratkaisu todetaan teknisesti ja taloudellisesti tarkoituksenmukaisemmaksi.

Rakennussuunnitteluvaiheessa kenttien ja muiden rakenteiden pohjarakenteet mitoitetaan käyttötarkoituksen, ylläpitokaluston aiheuttamien kuormitusten, routivuuden, painumien ja kuivatusvaatimusten perusteella. Pohjanvahvistustarve sekä rakentamisen vaikutukset Muhosjoen rantatörmien ja luiskien kokonaisvakavuuteen arvioidaan pohjatutkimusten perusteella.

1.4 Maastonmuotoilu ja massojen käsittely

Maastonmuotoilu toteutetaan siten, että kenttien, kulkureittien, rakennusten, pysäköintialueiden ja ympäröivien viheralueiden korkeusasemat muodostavat yhtenäisen kokonaisuuden.

Kenttien tasaus suunnitellaan harrastettavien lajien ja pintamateriaalien edellyttämien kaltevuuksien mukaisesti. Pintavedet johdetaan hallitusti pois kentiltä ja kulkualueilta. Maastonmuotoilulla varmistetaan myös esteettömien yhteyksien toteutuminen.

Rakentamisessa syntyvät kaivumassat lajitellaan niiden laadun ja käyttökelpoisuuden perusteella. Rakennuskelpoisia maa-aineksia hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan alueen täytöissä ja maastonmuotoilussa. Hyödyntämiseen soveltumattomat tai pilaantuneiksi epäiltävät maa-ainekset tutkitaan ja käsitellään niitä koskevien määräysten mukaisesti.

Massatalous suunnitellaan koko urheilupuiston alueen tasolla. Eri kenttien toteuttamista ei tule tarkastella toisistaan irrallisina, koska kenttien korkeusasemat, kuivatus, kulkuyhteydet ja rakentamisessa syntyvien massojen hyödyntäminen liittyvät toisiinsa.

1.5 Maisema, kulttuuriympäristö ja luontoarvot

Ponkilan urheilualue sijoittuu Oulujokilaakson valtakunnallisesti arvokkaalle maisema-alueelle ja maisemallisesti merkittävään Muhosjoen ympäristöön. Alueen avoimet kenttätilat, puustoiset rantatörmät, jokimaisema ja eri aikakausina rakennetut liikuntapaikat muodostavat omaleimaisen virkistys- ja urheiluympäristön.

Suunnittelussa säilytetään alueen yhteys jokimaisemaan ja huomioidaan Ponkilan museosillan asema valtakunnallisesti merkittävänä rakennettuna kulttuuriympäristönä. Uusien rakennusten, katsomorakenteiden, aitojen, valaisinmastojen ja muiden näkyvien rakenteiden mittakaava, sijoittuminen, materiaalit ja väritys sovitetaan ympäröivään maisemaan. Pesäpallokentän yhteyteen sijoitettavat huolto-, kioski- ja katsomorakennukset toteutetaan asemakaavan mukaisesti puurakenteisina ja julkisivuiltaan pääosin puuverhoiltuina.
Urheilupuiston keskellä sijaitseva omenatarha säilytetään. Omenatarha muodostaa avoimen kenttäympäristön keskelle sijoittuvan vehreän ja alueen identiteetin kannalta merkittävän kokonaisuuden. Omenatarhan puiden kunto, hoitotarve ja mahdollinen täydennysistuttaminen arvioidaan jatkosuunnittelussa.

Vuonna 2024 laaditussa luontoselvityksessä suunnittelualueelta on tunnistettu Muhosjoen rantaluhdat, rantaniityt, pienialainen tuore heinäniitty, pohjoisosan lehto, maisemallisesti arvokkaita puita sekä kolopuita. Rantaluhdat ja rantavyöhykkeen kasvillisuus säilytetään, eikä niitä ruopata tai tarpeettomasti niitetä. Rantavyöhyke toimii luonnon monimuotoisuuden kannalta merkittävänä elinympäristönä sekä pidättää valumavesien ravinteita ja kiintoainesta.

Olemassa olevaa hyväkuntoista puustoa säilytetään mahdollisuuksien mukaan. Erityisesti luontoselvityksessä tunnistetut maisemamännyt, varttuneet haavat ja kolopuut huomioidaan jatkosuunnittelussa. Mikäli kolopuihin, mahdollisiin lepakoiden päiväpiiloihin tai muihin suojeltuihin lisääntymis- ja levähdyspaikkoihin voi kohdistua vaikutuksia, tehdään tarvittavat tarkentavat lajistoselvitykset ennen rakentamista tai puuston poistamista.

Muhosjoen läheisyys huomioidaan rakentamisen aikaisessa hulevesien hallinnassa, eroosiosuojauksessa, massojen käsittelyssä ja työmaa-alueiden järjestelyissä. Rakentamisesta ei saa aiheutua kiintoaineksen, happamien valumien, polttoaineiden tai muiden haitallisten aineiden hallitsematonta kulkeutumista Muhosjokeen. Säilytettävä kasvillisuus ja luontokohteet rajataan ja suojataan työmaan ajaksi.

2 SUUNNITTELUALUEEN TOIMINNOT

2.1 Yleisurheilukenttä ja jalkapallon tekonurmikenttä

Nykyinen yleisurheilukenttä uudistetaan kuusirataiseksi kokonaisuudeksi. Juoksuradan nykyinen tiilimurska- ja soraseospinta korvataan kestopäällysteellä. Juoksuradan sisäpuolella sijaitseva jalkapallokenttä säilyy nykyisellä paikallaan, mutta kenttää laajennetaan ja sen turva-alueita parannetaan.

Jalkapallokentän pelialueen kooksi on esitetty 100 × 64 metriä. Pelialueen ympärille jää pitkillä sivuilla yli kolme metriä ja päädyissä kolme metriä vapaata turva-aluetta. Pelialueen koko täyttää Suomen Palloliiton kenttä- ja hallimääräyksissä kaikille kilpailukategorioille asetetun 100 × 64 metrin vähimmäisvaatimuksen.

Tekonurmikentän molempiin päätyihin rakennetaan kolme metriä korkea kiinteä elementtiverkkoaita. Maalien taakse toteutetaan noin 25 metrin matkalle lisäksi kolme metriä korkea pallosuojaverkko, jolloin kokonaiskorkeus on tällä osuudella kuusi metriä. Rakenteella vähennetään pallojen kulkeutumista kenttäalueen ulkopuolelle ja parannetaan ympäröivien alueiden turvallisuutta. Samalla mahdollistetaan muiden toimintojen samanaikainen turvallinen käyttö kentän päätyjen läheisyydessä.

Nykyistä tekonurmialuetta on käytetty talvisin luistelualueena jäädyttämällä kentän pinta. Jäädyttäminen kuluttaa tekonurmea ja lisää rakenteiden routimisriskiä. Jatkossa luistelu sijoitetaan uuteen paikkaan Ponkilan alueella. Näin vähennetään tekonurmipintaan ja kenttärakenteisiin kohdistuvaa rasitusta, pidennetään kentän käyttöikää ja ehkäistään keväisin esiintyviä routaongelmia.

Juoksuradan tarkka geometria ja ratamerkinnät määritetään jatkosuunnittelussa. Suunnittelussa huomioidaan lähtö- ja maalialueet, urheilijoiden ja toimitsijoiden turvalliset kulkuyhteydet, poistumisreitit sekä eri suorituspaikkojen mahdollinen samanaikainen käyttö.

Yleisurheilukentän yhteyteen sijoitetaan pituushypyn ja kuulantyönnön suorituspaikat. Nykyisin jalkapallokentän pohjoispuolella sijaitsevat pituushyppypaikat siirretään kentän itäiseen päätysegmenttiin. Myös päätysegmentti päällystetään kestopäällysteellä. Länsipään segmentti päällystetään tekonurmella, joka toimii mm. oheisharjoittelualueena. Suorituspaikkojen lopullinen mitoitus, suuntaus, turva-alueet ja varusteet määritetään jatkosuunnittelussa.

Tekonurmikenttä suunnitellaan FIFA Quality -tasoiseksi. Tekonurmijärjestelmä, joustoominaisuudet, täyteaineet ja alusrakenteet määritetään jatkosuunnittelussa. Pintaratkaisussa huomioidaan peliteknisten ominaisuuksien lisäksi käyttäjäturvallisuus, ympäristövaikutukset, kulutuskestävyys, ylläpito ja kentän tavoiteltu käyttöikä.

Koko yleisurheilukenttäaluetta kiertää nykyisellään vanha puupölkkyaita, joka poistetaan. Tilalle tehdään 1,2 m korkea elementtiverkkoaita. Aitaan tehdään tarvittava määrä huolto- ja käyntiportteja. Aita parantaa alueen turvallisuutta ja vähentää ilkivaltaa. Pysäköintialueen ja yleisurheilukentän väliselle alueelle, uuden aitauksen sisäpuolelle, on suunniteltu kylmä välinevarasto. Varastoon sijoitetaan yleisurheilun välineistöä sekä jalkapallokentän siirrettävät vaihtoaition rakenteet.

Yleisurheilukentän ja tekonurmialueen uudistaminen on yksi Ponkilan urheilualueen keskeisimmistä kehittämistoimenpiteistä. Tekonurmikentällä on havaittu keväisin merkittävää routimista, ja hienoainesta on noussut kentän rakennekerroksista tekonurmen läpi pintaan. Havaittujen ongelmien poistaminen edellyttää kentän rakenteiden perusteellista uusimista sekä riittävän routimattoman rakennekerroksen toteuttamista.

Toteuttaminen sisältää nykyisten päällysteiden ja rakenteiden purkamista sekä kentän pohjarakenteiden, kuivatuksen, päällysteiden ja yleisurheilun suorituspaikkojen uudistamista. Rakenteiden lopullinen mitoitus sekä purku- ja uusimistoimenpiteiden tarkka laajuus määritetään nykyisten rakenteiden kuntotutkimusten, pohjatutkimusten ja rakennussuunnittelun perusteella.

2.2 Pesäpallokenttä

Nykyinen pesäpallokenttä uudistetaan yleissuunnitelman mukaisesti siten, että kentän toiminnallinen perusratkaisu ja sijainti säilyvät. Käyttäjiltä saatujen palautteiden mukaisesti tekonurmialuetta levennetään ja pidennetään riittävien turva-alueiden mahdollistamiseksi pelialueen ympärille.

Kentän laajentaminen mahdollistaa kahden harjoituslyöntipaikan sijoittamisen kentän länsipäätyyn. Samalle alueelle toteutetaan juniorikentän viivoitukset. Juniorikentällä pelataan

vastakkaiseen suuntaan kuin varsinaisella aikuisten pelikentällä, mikä mahdollistaa kenttäalueen monipuolisemman harjoituskäytön.

Nykyinen tekonurmipinta poistetaan, minkä lisäksi kentän pintarakenteita ja kuivatusta uudistetaan tarvittavilta osin. Uuden kenttäpinnan ja tekonurmijärjestelmän tulee täyttää Suomen Pesäpalloliiton kentälle, pelialustalle ja tekonurmipinnalle asettamat vaatimukset. Kentän lopullinen mitoitus, turva-alueet, viivoitukset, varusteet ja pintarakenteet tarkennetaan rakennussuunnittelussa.

Kentän yhteydessä sijaitsevat nykyiset maavallikatsomot säilytetään pääosin. Kentän leventämisen vuoksi eteläpuolella sijaitsevan puisen maavallikatsomon kaksi viimeistä lohkoa on kuitenkin sovitettava uuteen kenttäalueeseen, ja niiden alimpia penkkirivejä joudutaan purkamaan. Katsomoiden kunto, rakenteellinen turvallisuus, poistumisreitit, esteettömät katsomopaikat ja muut mahdolliset korjaustarpeet selvitetään jatkosuunnittelussa.

Pesäpallokentän päädyssä sijaitsevat nykyiset valkoiset puurakenteet, kuten lipunmyyntikioski ja sisääntuloportit, puretaan kokonaisuudessaan. Purettavien rakenteiden tilalle toteutetaan uusi katsomo- ja huoltorakennuskokonaisuus.

Uuteen rakennukseen sijoitetaan pääkatsomon toimintoja palvelevat kuuluttamo sekä toimitsija- ja kuvaustilat. Lisäksi rakennuskokonaisuuteen sijoitetaan lipunmyyntitila, pukuhuoneita ja alueen eri toimintojen tarvitsemia varastotiloja. Rakennuksen tarkka tilaohjelma, laajuus, sijoittuminen ja arkkitehtoninen ratkaisu määritetään jatkosuunnittelussa.

Pesäpallokentälle järjestetään huoltoajoyhteys, joka mahdollistaa kenttäpinnan hoidon, varusteiden kuljettamisen sekä muun kunnossapidon. Huoltoliikenne sovitetaan turvallisesti yhteen alueen jalankulun, pyöräilyn ja muiden liikuntatoimintojen kanssa.

2.3 Luonnonnurmikenttä ja heittolajien suorituspaikat

Nykyinen luonnonnurmikenttä säilytetään pääosin ennallaan. Kenttäalueella olevat nykyiset aidat puretaan ja korvataan uusilla elementtiverkkoaidoilla. Uutta aitaa rakennetaan kentän metsänpuoleiselle reunalle sekä maalien taakse. Aitojen tarkka korkeus, sijainti ja laajuus määritetään jatkosuunnittelussa alueen käytön ja turvallisuustarpeiden perusteella.

Yleisurheilun heittolajien suorituspaikat sijoitetaan luonnonnurmikentän reunalle. Alueelle toteutetaan uusi moukarinheittorinki ja suojahäkki sekä kestopäällysteinen keihäänheiton vauhdinottorata. Suorituspaikkojen mitoituksessa, suuntauksessa ja varustelussa noudatetaan voimassa olevia lajivaatimuksia. Heittosuunnat ja turva-alueet suunnitellaan siten, että heittolajien harjoittelu voidaan järjestää turvallisesti suhteessa luonnonnurmikentän ja urheilualueen muihin toimintoihin.

Luonnonnurmikentän viereinen harjoittelu- ja kuntoilualue päällystetään pääosin tekonurmella. Alueelle soveltuvana vaihtoehtona tarkastellaan esimerkiksi täyteaineetonta teko-

nurmea. Tekonurmipinta muodostaa joustavan ja miellyttävän alustan, joka soveltuu kuntoilun lisäksi monipuoliseen omaehtoiseen liikkumiseen, liikkuvuusharjoitteluun, ryhmäliikuntaan ja esimerkiksi puistojoogaan.

Tekonurmialueelle sijoitetaan Muhoksen keskustassa koekäytössä olleita painopakallisia ulkokuntoiluvälineitä. Välineiden yhteyteen sijoitetaan penkkejä levähtämistä, harjoittelun seuraamista ja muuta oleskelua varten. Välineiden sijoittelussa huomioidaan niiden vaatimat käyttöalueet ja turvaetäisyydet sekä alueen esteettömyys ja kunnossapito. Kuntoilualuetta ei aidata, vaan se liittyy avoimena ja helposti saavutettavana osana ympäröivään harjoittelu- ja oleskelualueeseen.

Harjoittelu- ja kuntoilualueen viereen varataan tila pienelle leikkipaikalle. Leikkipaikka palvelee erityisesti urheilukentälle harjoitusten ja tapahtumien yhteydessä saapuvia perheitä ja mahdollistaa pienten lasten leikkimisen muun toiminnan aikana. Leikkipaikan sijainnissa huomioidaan turvallinen etäisyys yleisurheilun heittopaikkoihin, kenttätoimintoihin ja huoltoliikenteeseen sekä hyvä näkyvyys viereisiltä oleskelu- ja kuntoilualueilta.

Mikäli leikkipaikka toteutetaan, se aidataan turvallisuussyistä. Leikkivälineiden yhteyteen toteutetaan välineiden ominaisuuksien ja putoamiskorkeuksien mukainen joustava turva-alusta. Leikkipaikan välineet, turva-alueet, aitaus, portit ja kulkuyhteydet suunnitellaan leikkipaikkoja koskevien turvallisuusvaatimusten mukaisesti. Alueelle järjestetään turvallinen ja esteetön kulkuyhteys.

Harjoittelu- ja kuntoilualueen sekä mahdollisen leikkipaikan yksityiskohtainen toiminnallinen sisältö, pintamateriaalit, valaistus, kalusteet ja varusteet määritetään jatkosuunnittelun yhteydessä.

2.4 Monitoimikenttä

Urheilupuiston kaakkoiskulmaan rakennetaan ympärivuotista käyttöä palveleva monitoimikenttä. Monitoimikentän alue toimii aluevarauksena mahdollisille uimahallille tai jalkapallohallille.

Suunnittelun lähtökohtana on ollut osoittaa kaukalolle erillinen, kantava ja tasainen alusta, jotta kaukalon paino ja talvikäyttö eivät kuormita alueen muita kenttiä tai yleisurheilun suorituspaikkoja.

Monitoimikentän pohjaksi suositellaan vettä läpäisevää avointa asfalttia. Talvikaudella alue toimii kaukalon sijoituspaikkana. Erillinen asfalttialusta tukee kaukalon kokoamista, jääalueen ylläpitoa ja huoltamista sekä vähentää talvikäytöstä muille liikuntapaikoille aiheutuvaa rasitusta.

Kesäkauden toiminnot on suunniteltu pop up -periaatteella helposti muunneltaviksi. Asfalttipinnan päälle suositellaan Bergo-monitoimipelialustaa tai ominaisuuksiltaan vastaavaa siirrettävää pintaratkaisua. Alueelle on esitetty kaksi 3v3-koripallokenttää, jotka muodostavat vaihtoehtoisesti yhden kokonaisen koripallokentän. Lisäksi alueelle on sijoitettu salibandykaukalo, pickleball -kenttiä ja pöytätennispöytiä.

Kesätoimintojen välineistö on suunniteltu siirrettäväksi ja tarvittaessa vuokrattavaksi tai muutoin alueen käyttäjien saataville. Ratkaisu mahdollistaisi toimintojen vaihtamisen käyttäjien tarpeiden, tapahtumien ja vuodenaikojen mukaan ilman pysyviä muutoksia kenttäalueeseen. Eri pelialueita on suunniteltu erotettaviksi siirrettävillä verkkoaidoilla, jotka parantavat toimintojen samanaikaisen käytön turvallisuutta.

Monitoimikentän yhteyteen on mahdollista sijoittaa penkkejä ja muita kalusteita käyttäjille, katsojille ja saattajille. Oleskelupaikat palvelisivat aluetta sekä kesä- että talvikaudella.

Tasainen ja kantava asfalttialue säilyttää alueen muunneltavuuden eikä lähtökohtaisesti estä sen myöhempää kehittämistä. Monitoimikentän lopullinen laajuus, rakenneratkaisut, kuivatus, valaistus sekä kesä- ja talvikauden varusteet tarkennetaan jatkosuunnittelussa.

2.5 Beach volley -kentät

Nykyiset beach volley -kentät peruskorjataan niiden sijaintia tai toiminnallista perusratkaisua merkittävästi muuttamatta. Kenttien reunarakenteet, hiekka ja suodatinkangas uusitaan. Reunarakenteilla estetään ympäröivän nurmen leviäminen kenttäalueelle ja varmistetaan, etteivät pelikenttien vapaa- ja turva-alueet supistu.

Kenttien verkkopylväät ja verkot uusitaan. Peruskorjauksen yhteydessä tarkistetaan myös kenttien pohjan ja kuivatuksen toimivuus. Kenttien yhteyteen voidaan sijoittaa penkkejä, välineiden säilytystä ja muita käyttöä tukevia varusteita. Kenttien ympärillä tulee olla riittävästi tilaa turvalliseen pelaamiseen ja huoltoon.

2.6 Tenniskentät

Yleisurheilukentän eteläpuolella sijaitsee 3 hiekkatekonurmipintaista tenniskenttää. Tenniskentät säilyvät osana Ponkilan urheilualueen toimintakokonaisuutta. Kenttien liittyminen ympäröiviin kulkureitteihin ja muihin toimintoihin sovitetaan osaksi uudistettavaa urheilualuetta.

Kenttien nykyinen kunto, pintojen uusimistarve, kuivatus, aidat, portit ja varusteet tarkistetaan ennen toteutussuunnittelua. Mahdolliset korjaustoimenpiteet määritetään kuntotarkastelun perusteella.

2.7 Ulkokuntoilu- ja oleskelualueet

Luonnonnurmikentän viereiselle tekonurmialueelle on suunniteltu ulkokuntoilu- ja oleskelutoimintoja. Alueelle sijoitetaan Muhoksen keskustassa koekäytössä olleita painopakallisia ulkokuntoiluvälineitä tai muita vastaavia. Välineet asennetaan siirrettäville alustoille, jotta niiden sijoittelua on mahdollista muuttaa myöhemmin alueen käytöstä saatujen kokemusten ja muuttuvien tarpeiden perusteella.

Ulkokuntoiluvälineet sijoitetaan siten, että niiden yhteyteen jää yhtenäistä vapaata tekonurmialuetta esimerkiksi puistojoogaa, liikkuvuusharjoittelua, lämmittelyä ja muuta oma-

ehtoista oheisharjoittelua varten. Alueen pintamateriaaliksi on suunniteltu esimerkiksi täyteaineetonta tekonurmea, joka muodostaa joustavan ja miellyttävän alustan kuntoilu- ja oleskelukäyttöön. Kuntoilualuetta ei aidata, vaan se liittyy avoimena osana alueen kulkureitteihin ja muihin liikuntatoimintoihin.

Samalle tekonurmialueelle on jätetty varaus pienelle leikkipaikalle. Leikkipaikka palvelisi erityisesti harjoitusten ja tapahtumien yhteydessä alueelle saapuvia perheitä ja mahdollistaisi pienten lasten leikkimisen muun toiminnan aikana. Leikkipaikka aidataan lasten turvallisuuden varmistamiseksi. Leikkivälineiden turva-alueet tulee pinnoittaan tarvittavalla turva-alustalla. Aidatun leikkipaikan portit, turva-alueet ja esteetön kulkuyhteys tarkennetaan jatkosuunnittelussa.

Kuntoilu- ja leikkialueen yhteyteen sekä kenttien ja kulkureittien läheisyyteen on suunniteltu penkkejä ja muita oleskelua tukevia kalusteita. Kalusteiden sijoittelussa huomioidaan näkyvyys leikki- ja liikunta-alueille, kulkureittien vapaa leveys, esteettömyys, huolto ja talvikunnossapito.

Muhosjoen vartta myötäilevää kivituhkapintaista reittiä levennetään tarvittavilta osin siten, että reitille mahtuu talvikaudella hiihtolatu. Reitin varrella sijaitseva nykyinen puusilta uusitaan tai sitä levennetään hiihtoladun vaatiman vapaan leveyden saavuttamiseksi. Reitin ja sillan tarkemmassa suunnittelussa huomioidaan jalankulun, pyöräilyn ja hiihdon tilantarpeet, rakenteiden turvallisuus, esteettömyys sekä yhteensovittaminen Muhosjoen rantaympäristöön.

2.8 Pesäpallokatsomot sekä pukukoppi- ja huoltorakennus

Pesäpallokentän pääkatsomoksi esitetään aiemmin laaditun hankesuunnitelman mukaisen katsomo- ja huoltorakennuksen toteuttamista. Hankesuunnitelmassa pääkatsomoon on osoitettu noin 150 katettua istumapaikkaa. Katsomorakennukseen on suunniteltu joukkueiden ja tuomareiden pukuhuoneita pesu- ja saniteettitiloineen, yleisön saniteettitiloja, esteetön WC, kioski, selostamo, teknisiä tiloja sekä varastotilaa. Rakennus sijoittuu pesäpallokentän yhteyteen siten, että siitä muodostuu kentän toimintaa, yleisöpalveluja ja tapahtumajärjestelyjä palveleva kokonaisuus.

Hankesuunnitelman mukaista tilaohjelmaa tarkennetaan ja rakennuskokonaisuutta voidaan laajentaa jatkosuunnittelussa. Laajennuksessa varaudutaan erityisesti huolto- ja kunnossapitokaluston säilyttämiseen, kalusteiden ja liikuntavälineiden varastointiin sekä pukuhuonetilojen lisäämiseen. Lisätilojen suunnittelussa huomioidaan alueen ympärivuotinen käyttö ja erityisesti talvikauden toiminta. Samassa yhteydessä ratkaistaan huoltoliikenteen, pelaajien, toimitsijoiden ja yleisön kulkureitit sekä rakennuksen liittyminen kenttäalueen muihin toimintoihin.

Pääkatsomoa täydentämään pesäpallokentän reunoille esitetään kattamattomat puurunkoiset katsomot. Katsomot sijoitetaan nykyisiä maavalleja hyödyntäen kentän molemmille puolille. Alustavan mitoituksen mukaan kumpaankin katsomoon voidaan osoittaa noin

600 katsojapaikkaa kuuteen istuinriviin. Eli kokonaisuudessa uuteen katsomokokonaisuuteen mahtuisi noin 1350 henkilöä. Maavallien muotoilua ja tiivistämistä, katsomorakenteiden perustamista, istuinratkaisuja, kulkuyhteyksiä, poistumisreittejä, kaiteita sekä esteettömiä katsomopaikkoja koskevat ratkaisut määritetään tarkemmin jatkosuunnittelussa.

Nykyiset maavallien päälle rakennetut puukatsomot korvataan lähtökohtaisesti uusilla, turvallisuus- ja esteettömyysvaatimukset täyttävillä katsomorakenteilla. Ennen purkamisesta tai mahdollisesta osittaisesta hyödyntämisestä päättämistä nykyisille katsomoille tehdään rakenteellinen kuntotutkimus. Tutkimuksessa selvitetään kantavien rakenteiden, liitosten, perustusten ja puuosien kunto sekä rakenteiden korjattavuus ja mahdollisuudet materiaalien uudelleenkäyttöön. Kuntotutkimuksen perusteella katsomot voidaan purkaa kokonaan tai käyttökelpoisia rakenneosia ja materiaaleja voidaan hyödyntää uusissa rakenteissa soveltuvin osin.

Katsomoiden ja rakennuksen yksityiskohtaisessa suunnittelussa huomioidaan kokonaisuuden kapasiteetti, tapahtumakäyttö, käyttöturvallisuus, esteettömyys, pelastus- ja huoltoliikenteen vaatimukset, kunnossapidettävyys sekä alueen vaiheittainen toteuttaminen. Rakennuksen ja katsomoiden korkeusasemat sovitetaan pesäpallokentän, kulkualueiden ja nykyisten maavallien korkeusasemiin sekä alueen hulevesien hallintaan. Rakennuksen ja uusien katsomorakenteiden perustamisolosuhteet selvitetään pohjatutkimuksilla ennen rakennussuunnittelua.

2.9 Välinevarasto

Alueelle esitetään kylmä välinevarasto kenttien ja ylläpidon tarvitsemille varusteille.

Varaston sijainnissa huomioidaan huoltoajon toimivuus, välineiden siirtomatkat eri kentille ja rakennuksen sovittaminen ympäristöön. Varaston eteen varataan riittävä tila kaluston käsittelyä ja välineiden siirtämistä varten.

Varastoon voidaan sijoittaa esimerkiksi kenttävarusteita, maaleja, pieniä huoltotarvikkeita ja kausittain käytettäviä välineitä. Varaston tarkka käyttötarkoitus ja tilaohjelma määritetään jatkosuunnittelussa.

2.10 Pysäköinti- ja pyöräpysäköinti

Yleissuunnitelmassa alueelle on osoitettu pysäköintialueita ja pyöräpysäköintiä. Pysäköintijärjestelyjen tavoitteena on palvella alueen päivittäistä käyttöä ja mahdollisuuksien mukaan myös tapahtumatilanteita.

Autopaikkojen määrä ja mitoitus tarkistetaan jatkosuunnittelussa. Mitoituksessa huomioidaan liikuntapaikkojen samanaikainen käyttö, tapahtumat, saattoliikenne, henkilökunnan pysäköinti ja huollon tarpeet.

Pysäköintialueelle osoitetaan esteettömiä autopaikkoja mahdollisimman lähelle esteettömiä sisäänkäyntejä ja pääreittejä. Sähköautojen latauspaikkojen tarve ja toteutustapa tarkistetaan rakentamissuunnittelun yhteydessä.

Polkupyöräpysäköinti sijoitetaan näkyville ja helposti saavutettaville paikoille toimintojen sisäänkäyntien yhteyteen. Telineiden tulee mahdollistaa rungon lukitseminen.

3 KUIVATUS JA HULEVESIEN HALLINTA

3.1 Yleisurheilu- ja tekonurmikentän kuivatus

Yleisurheilu- ja tekonurmikentän hulevesijärjestelmän ja salaojituksen toimivuus tarkastetaan rakennussuunnittelun yhteydessä. Ratojen, suorituspaikkojen ja keskikentän tekonurmen kuivatus suunnitellaan lajiliittojen ohjeiden mukaisesti. Hulevesijärjestelmiä uusitaan ja täydennetään rakennussuunnitelman periaatteiden mukaisesti.

Kuivatusjärjestelmän mitoitus, salaojien sijoittelu, kokoojaputkien yhteydet ja hulevesien purkureitit tarkennetaan rakennussuunnittelussa. Nykyisiä hulevesijärjestelmiä hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan, mikäli ne ovat tarvittavilta osin toimintakuntoisia.

3.2 Pesäpallokentän kuivatus

Pesäpallokenttää laajennetaan tekonurmimaton uusimisen yhteydessä. Kentän nykyisen salaojituksen on havaittu toimivan hyvin, joten sitä hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan myös uudistettavan kentän kuivatuksessa. Kentän laajentumisen vuoksi nykyisen salaojituksen kattavuus, kapasiteetti, kunto ja liitettävyys uusiin kuivatusrakenteisiin tarkistetaan rakennussuunnittelussa. Salaojitusta täydennetään kentän laajennusosilla ja muilla alueilla, joille nykyinen järjestelmä ei ulotu tai joilla sen kapasiteetti ei ole riittävä.

Kentän hulevedet johdetaan hallitusti alueen hulevesijärjestelmään. Kuivatus suunnitellaan siten, ettei vesiä johdu ympäröiville kulku- tai oleskelualueille eikä niille muodostu lammikoitumista tai talviaikaista liukkautta. Nykyisiä hulevesijärjestelmiä hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan, mikäli ne ovat tarvittavilta osin toimintakuntoisia.

3.3 Muiden liikunta-alueiden kuivatus

Beach volley -kenttien kuivatuksen toimivuus ja mahdolliset täydennystarpeet tarkastetaan kenttien peruskorjauksen yhteydessä.

Tenniskentät on suunniteltu säilytettäviksi nykyisellään, eikä niiden kuivatusjärjestelmiin ole tässä vaiheessa esitetty muutoksia.

Uusi monitoimikenttä toteutetaan vettä läpäisevällä avoimella asfaltilla. Kentän pinta suunnitellaan ilman pintakallistuksia, jotta alueen jäädyttäminen talvikaudella onnistuu mahdollisimman tasaisesti. Kesäkaudella hulevedet suotautuvat avoimen asfaltin läpi kentän rakennekerroksiin. Monitoimikenttä salaojitetaan, ja salaojavedet johdetaan hallitusti alueen hulevesijärjestelmään.

Luonnonnurmikentän vierelle suunniteltu tekonurmipintainen ulkokuntoilu- ja harjoittelualue kuivatetaan pintakallistuksin sekä salaojituksin. Alueelta muodostuvat hulevedet johdetaan Ponkilankujan hulevesijärjestelmään. Kuivatusratkaisussa huomioidaan ulkokuntoiluvälineiden siirrettävät alustat, alueen muut harjoittelutoiminnot sekä mahdollisen leikkipaikan rakenne- ja kuivatusvaatimukset.

Salaojituksen tarkka mitoitus, korkeusasemat, liitoskohdat ja hulevesijärjestelmän kapasiteetin riittävyys varmistetaan rakennussuunnittelussa.

3.4 Hulevesien johtaminen ja hallinta

Hulevesijärjestelmän mitoituksessa huomioidaan ilmastonmuutoksen vaikutuksesta lisääntyvät rankkasateet. Järjestelmälle määritetään hallitut tulvareitit tilanteisiin, joissa putkijärjestelmän kapasiteetti ylittyy.

Hulevesien johtamisessa hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan viivyttäviä ja suodattavia ratkaisuja. Mahdolliset avo-ojat, painanteet, viivytysrakenteet ja purkupisteet sovitetaan maisemaan ja alueen käyttöön.

Nykyisiä hulevesijärjestelmiä hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan, mikäli ne ovat tarvittavilta osin toimintakuntoisia.

Purkuvesien laatuun ja eroosiosuojaukseen kiinnitetään erityistä huomiota. Purkupisteet Muhosjokeen suunnitellaan siten, etteivät ne aiheuta rannan syöpymistä.

3.5 Rakentamisen aikaiset hulevedet

Rakentamisen aikaiset hulevedet käsitellään ennen niiden johtamista pois työmaa-alueelta. Työmaavesien mukana ei saa kulkeutua kiintoainesta, betoni- tai polttoainejäämiä tai muita haitallisia aineita Muhosjokeen.

Työmaalle laaditaan tarvittaessa erillinen vesienhallintasuunnitelma. Suunnitelmassa esitetään muun muassa työnaikainen kuivatus, laskeutus- ja suodatusratkaisut, pumppausveden käsittely, eroosiosuojaus sekä järjestelmien tarkkailu ja kunnossapito.

4 LIIKENNE JA KULKUYHTEYDET

4.1 Ajoneuvoliikenne ja saapuminen alueelle

Ponkilan urheilualueelle saavutaan Leppiniementien ja Ponkilantien suunnasta. Saapumisjärjestelyjen tavoitteena on muodostaa selkeät ja turvalliset yhteydet ympäröivästä katuverkosta alueen pysäköintialueille ja eri liikuntatoimintoihin.

Jäähallin länsipuolella ja pohjoispuolella sijaitsevat nykyiset pysäköintialueet säilyvät ennallaan. Myös omenatarhan vieressä sijaitseva pysäköintialue säilyy nykyisellä paikallaan. Uusi pysäköintialue on suunniteltu monitoimikentän pohjoispuolelle. Pysäköintipaikkojen määrät sekä saattoliikenteelle varatut järjestelyt on esitetty asemapiirustuksessa.

Vuoden 2016 selvityksessä alueen sisääntulojen epäselvyys tunnistettiin yhdeksi urheilualueen kehittämistarpeista. Saapumisen hahmotettavuutta on suunniteltu parannettavaksi liikennejärjestelyillä, opastuksella sekä pysäköinti- ja toiminta-alueiden nykyistä selkeämmällä jäsentelyllä.

Liittymien toimivuus, näkemät ja liikenneturvallisuus tarkistetaan rakennussuunnittelussa. Samalla tarkennetaan pysäköintialueiden liikennejärjestelyt, saattoliikenteen reitit sekä ajoneuvoliikenteen yhteensovittaminen jalankulun, pyöräilyn ja huoltoliikenteen kanssa. Tapahtumatilanteiden liikenteenohjaus ja mahdollinen tilapäinen lisäpysäköinti tarkastellaan tapahtumakohtaisesti.

4.1 Jalankulku ja pyöräily

Jalankulun ja pyöräilyn kulkuyhteydet muodostetaan jatkuviksi ja helposti hahmotettaviksi. Pääreittien tulee yhdistää alueen sisääntulot, pysäköinti, pyöräpysäköinti, kentät, katsomot, pukutilat ja oleskelualueet.

Jalankulku ja pyöräily erotetaan mahdollisuuksien mukaan ajoneuvo- ja huoltoliikenteestä. Risteämiskohdissa varmistetaan riittävät näkemät, valaistus ja tarvittaessa rakenteellinen liikenteen rauhoittaminen.

Reittien pintamateriaalit valitaan käyttötarkoituksen ja kunnossapidon perusteella. Pääreittien tulee olla ympärivuotisesti ylläpidettäviä.

4.2 Huolto- ja pelastusliikenne

Kaikille kentille, rakennuksille ja keskeisille toiminta-alueille järjestetään huolto- ja pelastusliikenteen edellyttämät yhteydet.

Huoltoreitit mitoitetaan käytettävän kunnossapitokaluston perusteella. Reiteillä huomioidaan ajoneuvojen leveys, korkeus, kääntösäteet, kantavuus ja tarvittavat kohtaamis- tai kääntöpaikat.

Huoltoliikenteen ja jalankulun risteämiskohdat suunnitellaan turvallisiksi. Kenttien huoltoajo pyritään järjestämään siten, ettei kalustolla tarvitse kulkea vilkkaimpien oleskelu- tai sisääntuloalueiden läpi.

Pelastusreitit, nostopaikat ja rakennusten saavutettavuus varmistetaan yhteistyössä pelastusviranomaisen kanssa.

5 POHJANVAHVISTUKSET

Suunnittelualueen maaperän on historiatietojen perusteella arvioitu olevan paikoin savista. Kenttien, rakennusten, kulkureittien, pysäköintialueiden ja muiden rakenteiden pohjanvahvistustarve tulee määritellä kattavien pohjatutkimusten perusteella. Tutkimuksilla selvitetään muun muassa maaperän kantavuus, pehmeiden maakerrosten paksuus, routivuus, pohja- ja orsiveden taso sekä rakentamisesta aiheutuvat painumat ja vakavuusvaikutukset.

Muhosjoen läheisyys on huomioitava erityisesti alueen vakavuustarkasteluissa. Rakentaminen, nykyisten maakerrosten poistaminen, uudet täytöt tai rakenteiden aiheuttama lisäkuormitus eivät saa heikentää jokirannan tai siihen liittyvien luiskien vakavuutta. Pohjatutkimusten perusteella arvioidaan rakentamisen vaikutukset kokonaisvakavuuteen ja varmistetaan, ettei rakentamisesta aiheudu rakenteiden tai maamassojen siirtymisen tai jokea kohti tapahtuvan liukumisen riskiä.

Yleisurheilukentällä ja jalkapallon tekonurmikentällä on havaittu routimista ja painumia. Havaintojen perusteella nykyiset rakennekerrokset eivät todennäköisesti ole kaikilta osin riittäviä. Kenttien nykyiset rakennekerrokset, pohjamaan ominaisuudet ja kuivatuksen toimivuus tutkitaan ennen rakennussuunnittelua. Rakennekerrosten uusimisen ja lisäämisen yhteydessä arvioidaan uusista rakenteista aiheutuva lisäkuormitus sekä mahdollinen kevennys- tai muu pohjanvahvistustarve.

Pohjanvahvistusmenetelmän valintaan vaikuttavat maaperän kantavuus ja painumaominaisuudet, pehmeiden maakerrosten paksuus, rakenteiden kuormitus, sallitut painumat sekä olemassa olevien rakenteiden ja johtojen herkkyys siirtymille. Kohteeseen soveltuvia ratkaisuja voivat olla esimerkiksi massanvaihto, stabilointi, kevennysrakenteet tai muut pohjatutkimusten perusteella valittavat menetelmät. Pohjanvahvistusmenetelmiä ei määritetä yleissuunnitelmavaiheessa ilman riittäviä tutkimustietoja.

Vastaava rakennettavuus-, painuma- ja vakavuustarkastelu tehdään myös muilla uusilla rakennus- ja kenttäalueilla, mikäli niiden suunnittelu etenee rakennussuunnitteluun. Kenttärakenteiden liittyminen nykyisiin rakenteisiin suunnitellaan siten, ettei rajakohtiin muodostu haitallisia painumaeroja. Rakentamisen työjärjestys ja pohjanvahvistustoimenpiteet suunnitellaan niin, etteivät ne vaaranna säilyviä rakenteita, johtoja, kasvillisuutta tai Muhosjoen ranta-alueen vakavuutta.

6 SÄHKÖNJAKELU JA VALAISTUS

Urheilualueen sähkönjakelu ja valaistus suunnitellaan kenttien, suorituspaikkojen, tapahtumien, talvikäytön ja alueen kunnossapidon tarpeiden perusteella. Suunnittelussa on huomioitu eri toimintojen samanaikainen käyttö sekä mahdollisuus ohjata ja valaista kenttiä ja muita käyttöalueita toisistaan riippumatta.

Alueen nykyiset sähköverkot, maakaapelit, sähkökeskukset, valaisinpylväät ja muut valaistusjärjestelmät kartoitetaan jatkosuunnittelun yhteydessä. Säilytettävien järjestelmien kunto, kapasiteetti ja soveltuvuus osaksi uutta kokonaisuutta tarkistetaan ennen uusien

järjestelmien liittämistä niihin. Tarvittaessa alueelle suunnitellaan uusia sähkökeskuksia, kaapelointeja ja sähkönsyöttöjä.

Yleissuunnitelmassa on varauduttu seuraavien alueiden valaistukseen:

- **Yleisurheilukenttä ja sen sisäpuolinen jalkapallon tekonurmikenttä:** Kenttien nykyinen valaistus pysyy entisellään eikä tässä yleissuunnitelmassa esitetä päivitettäväksi.
- **Pesäpallokenttä:** kentän ympärille on alustavasti esitetty 4 suurta valaisinmastoa. Valaistuksessa huomioidaan varsinaisen pelialueen lisäksi takakenttä, harjoituslyöntipaikat, lyöntiverkot ja muut kentän toimintaan liittyvät rakenteet.
- **Monitoimikenttä:** alueelle on alustavasti esitetty 4–6 valaisinmastoa. Valaistus palvelee kesäkaudella monipelialuetta ja talvikaudella alueelle toteutettavaa jäädytettävää kaukaloa.
- **Tenniskentät:** Kenttien nykyinen valaistus pysyy entisellään eikä tässä yleissuunnitelmassa esitetä päivitettäväksi.
- **Luonnonurmikenttäalueen viereinen heittolajien suorituspaikka ja oheisharjoittelualue:** alueelle suunnitellaan toimintojen turvallisen käytön edellyttämä valaistus. Valaisinten sijoittelussa huomioidaan erityisesti heittosektorit, suojaverkot, turva-alueet, ulkokuntoilulaitteet ja alueen muut harjoittelutoiminnot.
- **Ulkokuntoilu- ja oheisharjoittelualue:** kuntoiluvälineiden yhteyteen on alustavasti esitetty yksi valaisinmasto. Valaistus sovitetaan yhteen heittolajien suorituspaikan ja ympäröivien kulkureittien valaistuksen kanssa.
- **Jalankulku- ja pyöräilyreitit:** alueen reitistöt on jo valaistu, eikä niille ole esitetty päivitystarpeita tässä yleissuunnitelmassa.
- **Pysäköinti-, huolto- ja yhteysalueet:** uusien ja kunnostettavien pysäköintialueiden, huoltoyhteyksien sekä keskeisten sisäänkäyntien valaistus suunnitellaan alueen turvallisen käytön ja kunnossapidon edellyttämällä tavalla. Uudelle pysäköintialueelle on suunniteltu valaistus.

Esitetyt mastomäärät ja sijoitusperiaatteet ovat yleissuunnitelmatasoisia. Valaisinmastojen lopullinen määrä, korkeus, sijainti, valaisinteho ja suuntaus määritetään jatkosuunnittelussa tehtävien valaistuslaskelmien perusteella. Laskelmilla varmistetaan eri lajien ja toimintojen edellyttämä valaistusvoimakkuus ja valaistuksen tasaisuus sekä ehkäistään häikäisyä ja hallitsematonta hajavalon leviämistä.

Valaisinmastojen sijoittelussa huomioidaan kenttien ja suorituspaikkojen turva-alueet, katsomot, suojaverkot, aidat, kulkureitit, huoltoajo, kuivatusrakenteet sekä nykyiset ja mahdolliset tulevat rakennukset. Mastojen perustukset, kaapeloinnit ja muut sähkötekniset rakenteet sovitetaan yhteen kenttärakenteiden, kuivatuksen, maanrakennuksen ja alueen vaiheittaisen toteutuksen kanssa.

Valaistuksen ohjaus suunnitellaan alue- ja toimintokohtaiseksi. Eri kenttiä ja harjoittelualueita voidaan käyttää ja valaista toisistaan riippumatta, jolloin valaistusta ei tarvitse pitää tarpeettomasti päällä koko urheilualueella. Järjestelmässä hyödynnetään energiatehokkaita LED-valaisimia sekä käyttöaikojen, valaistustasojen ja käyttötarkoitusten mukaan toteutettavia ohjaus- ja himmennysratkaisuja.

Valosaasteen ja ympäristöön suuntautuvan hajavalon määrää rajoitetaan valaisinvalinnoilla, optiikalla, mastojen sijoittelulla ja valaisinten suuntauksella. Erityistä huomiota kiinnitetään valon leviämisen rajoittamiseen Muhosjoen, luonnonympäristön ja lähialueen asutuksen suuntaan.

7 ESTEETTÖMYYS JA SAAVUTETTAVUUS

Urheilualueen keskeiset kulkureitit, rakennusten sisäänkäynnit, katsomoalueet, esteettömät autopaikat ja oleskelualueet suunnitellaan esteettömiksi.

Esteettömän reitin tulee muodostaa jatkuva yhteys pysäköintialueelta ja saattoliikenteen pysähtymispaikalta keskeisille toiminta-alueille. Reittien pituus- ja poikkikaltevuudet, leveydet, pintamateriaalit ja tasoerot suunnitellaan esteettömyysohjeiden mukaisesti.

Pintojen tulee olla kovia, tasaisia ja luistamattomia. Reiteille ei saa muodostua vaarallisia kynnyksiä, painanteita tai avoimia kuivatusrakenteita.

Katsomoiden yhteyteen järjestetään esteettömiä katsomopaikkoja. Paikat sijoitetaan siten, että niiltä on hyvä näkyvyys kentälle ja yhteys esteettömälle reitille sekä tarvittaviin palvelutiloihin.

Alueelle sijoitetaan levähdyspaikkoja. Penkkien yhteyteen varataan tilaa pyörätuolille ja muille liikkumisen apuvälineille.

Opastuksessa huomioidaan selkeys, riittävä kontrasti ja sijoittuminen loogisiin päätöksentekokohtiin. Alueen eri kentille ja rakennuksille muodostetaan yhtenäinen opastusjärjestelmä.

8 TALVIKÄYTTÖ JA YLLÄPITO

Talvisuunnitelmassa Ponkilan urheilualueelle on osoitettu luistelua, jääkiekkoa ja hiihtoa palvelevia toimintoja. Lisäksi suunnitelmassa on esitetty lumitiloja sekä mahdollisia jääreittejä.

Talvikäytön suunnittelussa huomioidaan toimintojen ylläpito, huoltokaluston liikkuminen, lumen varastointi, jäädytysveden saatavuus, sulamisvesien johtaminen, valaistus ja käyttäjien turvallisuus.

8.1 Kaukalo ja vapaaluistelualueet

Kaukalo on esitetty sijoitettavaksi talvikaudella uudelle monitoimikentälle. Aiemmin kaukalo on sijoitettu tenniskenttien päälle, jolloin kaukalon rakenteista ja talvikäytöstä aiheutuneet painumat ovat heikentäneet tenniskenttien tasaisuutta ja pelattavuutta kesäkaudella. Kaukalon siirtämisellä erilliselle, talvikäyttöön suunnitellulle monitoimikentälle ehkäistään vastaavien vaurioiden syntymistä tenniskentille.

Monitoimikentän vettä läpäisevä asfalttipinta suunnitellaan tasaiseksi ilman pintakallistuksia, mikä tukee tasaisen jääpinnan muodostamista ja kaukalon ylläpitoa. Kaukalon kokoamisessa, jäädyttämisessä ja huollossa huomioidaan turvalliset kulkuyhteydet sekä ylläpitokaluston tarvitsema tila. Kaukalon rakenteiden kesäaikainen säilytys ja siirtoreitit tarkennetaan jatkosuunnittelussa.

Tenniskenttäalue on mahdollista jäädyttää talvikaudella vapaaluistelukäyttöön ilman kaukalorakenteita. Vaihtoehtoisena vapaaluistelualueena voidaan hyödyntää yleisurheilukentän läntistä päätysegmenttiä. Luistelualueiden tarkka laajuus, jäädytysperiaatteet, huolto ja kulkuyhteydet täsmennetään rakennussuunnittelussa.

Jalkapallokentän jäädyttäminen kuluttaa tekonurmipintaa ja rasittaa kentän rakennekerroksia. Tämän vuoksi tekonurmikentän käyttöä luistelualueena tarkastellaan ensisijaisesti täydentävänä vaihtoehtona. Rakennussuunnittelussa arvioidaan jäädyttämisen vaikutukset tekonurmijärjestelmään, kuivatukseen, routivuuteen ja kentän käyttöikään.

Kaukalo- ja vapaaluistelualueiden yhteyteen on suunniteltu penkkejä luistimien ja muiden varusteiden vaihtamista sekä käyttäjien oleskelua varten. Penkkien sijoittelussa huomioidaan turvallinen etäisyys jääalueisiin, esteettömät kulkuyhteydet, lumitilat ja talvikunnossapito.

Pesäpallokentän pääkatsomon yhteyteen suunniteltavaan rakennuskokonaisuuteen sijoitettavat uudet pukuhuoneet palvelisivat kesäkauden toimintojen lisäksi kaukalon ja vapaaluistelualueiden käyttäjiä. Pukuhuoneiden talvikäyttö sekä turvalliset ja selkeät kulkuyhteydet rakennuksesta jääalueille huomioidaan rakennuksen jatkosuunnittelussa.

Kaukalon ja vapaaluistelualueiden valaistus suunnitellaan osana alueen yleisvalaistusta. Valaistuksessa huomioidaan jääalueiden turvallinen käyttö, kulkureitit, pukuhuoneyhteydet sekä alueen ilta-aikainen ylläpito.

8.2 Hiihtoreitit

Talven asemapiirustuksessa Ponkilan alueelle on esitetty noin kilometrin pituinen hiihtoreitti. Reitin käytettävissä oleva leveys ei mahdollista luisteluhiihdon vaatiman vapaan hiihtotavan baanan toteuttamista, joten reitti on suunniteltu yksinomaan perinteisen hiihtotavan laduksi.

Ladun kiertosuunnaksi on suunniteltu vastapäivään. Kiertosuunta perustuu Leppiniementien sillan läheisyydessä sijaitsevaan jyrkkään ja mutkaiseen maastonkohtaan. Vastapäivään kierrettäessä kyseinen osuus hiihdetään ylämäkeen, jolloin jyrkän ja kaartuvan

osuuden laskemisesta aiheutuvaa turvallisuusriskiä ei muodostu. Kiertosuunta osoitetaan selkeästi reitin opasteissa.

Hiihtoreitti on suunniteltu kulkemaan Ponkilan urheilualueen toimintojen ja Muhosjoen vartta myötäilevän reitin kautta ilman risteämisiä alueen kulkuyhteyksien kanssa. Joen varren nykyistä kivituhkapintaista reittiä levennetään tarvittavilta osin, jotta perinteisen hiihtotavan ladulle jää riittävästi tilaa. Myös reitin varrella sijaitseva nykyinen puusilta uusitaan tai sitä levennetään ladun vaatiman vapaan leveyden saavuttamiseksi.

Hiihtoreitille on esitetty yhteys edelleen Muhossaareen suunnitellun sillan suuntaan. Ponkilan museosillalta jäähallille johtava kulkuyhteys voidaan ylittää esimerkiksi yleissuunnitelmapiirustuksessa esitetyn ylikulkusillan kautta. Ylikulkusilta, Muhossaaren silta ja niiden jatkoyhteydet eivät sisälly tähän yleissuunnitelmaan, vaan ne on osoitettu tulevaisuuden yhteysvarauksina.

Noin kilometrin mittaista latua täydentämään pesäpallokentälle on mahdollista toteuttaa erillinen hiihtohalsteri. Se palvelisi erityisesti koululaisryhmiä, hiihtoharjoittelua ja muita käyttäjiä, joille lyhyt ja helposti valvottava harjoituslatu soveltuu varsinaista kiertoreittiä paremmin. Hiihtohalsterin toteuttaminen ei sisälly varsinaiseen latulinjaukseen, mutta pesäpallokentän talvikäyttö ei estä sen muodostamista lumiolosuhteiden ja ylläpidon niin salliessa.

Ladun lopullinen linjaus, leveys, korkeustaso, opastus, liittyminen muuhun reitistöön sekä ylläpitokaluston kulkuyhteydet tarkennetaan jatkosuunnittelussa.

8.3 Jääreitit ja yhteys Muhossaareen

Talvisuunnitelmassa on esitetty mahdollisia jääreittejä sekä mahdollinen yhteys Muhossaareen. Merkinnät ovat yleissuunnitelmatasoisia mahdollisuuksia, eivät toteutuspäätöksiä.

Jääreitit voidaan ottaa käyttöön vain, jos niiden turvallisuus, luvitus, ylläpito ja vastuut voidaan asianmukaisesti järjestää. Jään kantavuutta tulee seurata säännöllisesti ja reitti tulee voida sulkea nopeasti olosuhteiden muuttuessa.

Jatkosuunnittelussa määritetään vastuutaho, turvallisuusohjeet, opastus, pelastautumisjärjestelyt, valaistus ja reitin päivittäinen valvonta.

Muhossaareen johtavan yhteyden ympäristövaikutukset, maanomistus, luvitustarpeet ja tekninen toteuttamiskelpoisuus selvitetään erikseen.

8.4 Lumitilat

Talvisuunnitelmassa alueelle on osoitettu kenttien, pysäköinnin ja kulkureittien ylläpidossa tarvittavia lumitiloja.

Lumitilojen tulee olla huoltokalustolla saavutettavia. Ne sijoitetaan siten, etteivät lumikasat kavennna näkemäalueita, estä jalankulkua tai pyöräilyä tai aiheuta vaaraa kenttien käyttäjille.

Lumitilojen kuivatus tulee suunnitella siten, että epäpuhtaudet tai kiintoaines eivät pääse kulkeutumaan sulamisvesien mukana Muhosjokeen.

Lumitilat mitoitetaan ylläpidettävien alueiden pinta-alan ja tavoitellun talvikunnossapidon perusteella.

Laatinut

Sweco Finland Oy

Turussa 3. marraskuuta 2026